

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P9_TA(2020)0318

A vállalkozások és a fogyasztók fenntartható egységes piaca felé

Az Európai Parlament 2020. november 25-i állásfoglalása a vállalkozások és a fogyasztók fenntarthatóbb egységes piaca felé (2020/2021(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak 114. cikkére,
- tekintettel az EUMSZ 169., 191., 192. és 193. cikkére,
- tekintettel a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre¹,
- tekintettel a fogyasztók jogairól szóló, 2011. október 25-i 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre²,
- tekintettel az áruk adásvételére irányuló szerződések egyes vonatkozásairól szóló, 2019. május 20-i (EU) 2019/771 európai parlamenti és tanácsi irányelvre³,
- tekintettel az egységes piacra, a vállalkozások – köztük a kis- és középvállalkozások – versenyképességére, valamint az európai statisztikákra vonatkozó program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló 2018. június 7-i javaslatra (COM(2018)0441),
- tekintettel a piacfelügyeletről és a termékek megfelelőségéről szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1020 európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁴,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),

¹ HL L 149., 2005.6.11., 22. o.

² HL L 304., 2011.11.22., 64. o.

³ HL L 136., 2019.5.22., 28. o.

⁴ HL L 169., 2019.6.25., 1. o.

- tekintettel a Bizottság európai adatstratégiáról szóló, 2020. február 19-i közleményére (COM(2020)0066),
- tekintettel „A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv” című, 2020. március 11-i bizottsági közleményre (COM(2020)0098),
- tekintettel a termékek hosszabb élettartama tekintetében a fogyasztók és a vállalatok számára jelentkező előnyökről szóló, 2017. július 4-i állásfoglalására¹,
- tekintettel „A körforgásos gazdaságról szóló csomag végrehajtása: a vegyi anyagokkal, a termékkel és a hulladékkal kapcsolatos jogszabályok közötti kapcsolódási pontok kezelésének lehetőségei” című, 2018. szeptember 13-i állásfoglalására²,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására³,
- tekintettel a Bizottság „Behavioural Study on Consumers’ Engagement in the Circular Economy” (Viselkedéstanulmány a fogyasztóknak a körforgásos gazdaságban való részvételéről) című, 2018. októberi kiadványára,
- tekintettel a Közös Kutatóközpont „Analysis and development of a scoring system for repair and upgrade of products” (Elemzés és pontozási rendszer fejlesztése a termékek szervizeléséhez és továbbfejlesztéséhez) című, 2019. évi tanulmányára,
- tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „Európai környezet – helyzetkép és kilátások 2020-ban” című, 2019. december 4-i jelentésére;
- tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottsága kérésére 2020. márciusban elkészült, „A termékek hosszú élettartamának elősegítése” című tanulmányra,
- tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottsága kérésére 2020. áprilisban elkészült, „Fenntartható fogyasztást és fogyasztóvédelmet szabályozó jogszabályok” című részletes elemzésre,
- tekintettel az Európai Fogyasztók Szervezete „Durable goods: More sustainable products, better consumer rights — Consumer expectations from the EU’s resource efficiency and circular economy agenda” (Tartós áruk: Fenntarthatóbb termékek, jobb fogyasztói jogok – Fogyasztói elvárások az EU erőforrás-hatékonyságának és a körkörös gazdaság napirendjének szempontjából) című, 2015. augusztus 18-i jelentésére,
- tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
- tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére,

¹ HL C 334., 2018.9.19., 60. o.

² HL C 433., 2019.12.23., 146. o.

³ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005.

- tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság jelentésére (A9-0209/2020),
- A. mivel a természeti erőforrások megritkulása és az egyre több hulladék láttán szükségessé vált olyan fenntartható termelési és fogyasztási rendszerek kialakítása, amelyek figyelemmel vannak bolygónk korlátaira és előtérbe helyezik erőforrásaink hatékonyabb és fenntarthatóbb felhasználását;
- B. mivel a Covid19-világjárvány okozta válság bebizonyította, hogy új és ellenállóbb üzleti modelleket kell kialakítani, és támogatni kell az európai vállalkozásokat, különösen a kis- és középvállalkozásokat (kkv-k), a mikrovállalkozásokat és az önálló vállalkozókat;
- C. mivel a fenntartható egységes piacnak tükröznie kell a Parlament ambiciózus európai zöld megállapodás elfogadására irányuló felhívását¹; mivel ezért alapvető fontosságú egy kutatáson alapuló stratégia kidolgozása a termékek tartósságának, újrafelhasználhatóságának, korszerűsíthetőségének és javíthatóságának növelése érdekében; mivel e stratégiának munkahelyeket, továbbá növekedési és innovációs lehetőségeket kell teremtenie az európai vállalkozások számára, támogatnia kell globális versenyképességüket és magas szintű fogyasztóvédelmet kell biztosítania;
- D. mivel a közös és átfogó stratégia nem lehet azonos az univerzális megközelítéssel; mivel az egyes termékkategóriák és ágazatok sajátosságain, valamint a piaci és technológiai fejlődésen alapuló differenciált megközelítés megfelelőbb lenne; mivel a meglévő szabályok hatékony végrehajtása és érvényesítése elengedhetetlen a fenntartható egységes piac megfelelő működéséhez;
- E. mivel az éghajlatsemlegesség és a körforgásos gazdaság felé való átmenet érdekében alapvető fontosságú elegendő finanszírozást mozgósítani olyan pénzügyi programokon keresztül, mint az egységes piac program, a fenntartható termékekkel kapcsolatos kutatás és fejlesztés, valamint a vállalkozásokat és a fogyasztókat célzó figyelemfelkeltő kampányok finanszírozása érdekében;
- F. mivel a fogyasztók készen állnak a körforgásos gazdaság felé vezető útra, és a Bizottság 2018. évi viselkedéstanulmánya szerint háromszor nagyobb valószínűséggel vásárolnak meg egy terméket, ha az tartósabbnak és javíthatóbbnak van feltüntetve, de továbbra is vannak akadályok, ideértve az információs aszimmetriát is; mivel a fogyasztók tudatosságához és a vállalkozások közötti tisztességes versenyhez egyértelmű, megbízható és átlátható információkra van szükség a termékek jellemzőiről, többek között becsült élettartamukról és javíthatóságukról; mivel ezért javítani kell a meglévő információkat, ugyanakkor azonban el kell kerülni a fogyasztók információkkal való túlterhelését is;
- G. mivel egy termék élettartama és öregedése különböző természetes és mesterséges tényezőktől, például összetételétől, működési módjától, javítási költségeitől, valamint a fogyasztási és használati szokásoktól függ; mivel egy termék becsült élettartamát a valós használati feltételeket tükröző objektív vizsgálatok és kritériumok alapján kell mérni, és azt a termék forgalomba hozatala előtt meg kell határozni;

¹ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005.

- H. mivel az (EU) 2019/771 irányelvet 2024-ig felül kell vizsgálni; mivel e felülvizsgálat előkészítése során értékelni kell számos olyan intézkedést, amelyek célja a termékek tartósságának növeléséhez és a magas szintű fogyasztóvédelem, valamint a versenyképes üzleti környezet biztosításához szükséges megfelelő feltételek megteremtése; mivel előfordulhat, hogy a kétéves jótállási időszak nem megfelelő minden, magasabb becsült élettartamú termék kategória esetében;
- I. mivel egy korábbi állásfoglalásában¹ az Európai Parlament intézkedéseket sürgetett az áruk és szoftverek tervezett elavulása problémájának orvoslására, ideértve többek között a tesztelésre vonatkozó közös fogalom meghatározás kidolgozását és a problémás gyakorlatok feltárását is; mivel az egységes piacra vonatkozóan közös stratégiát kell kidolgozni, és mind a vállalkozások, mind a fogyasztók számára biztosítani kell a jogbiztonságot és a bizalmat;
- J. mivel az elektronikus eszközök élettartamát alapvetően meghatározza a szoftverek élettartama; mivel a szoftverek egyre gyorsabban elavulnak, és ezért az elektronikus eszközöknek rugalmasnak kell lenniük ahhoz, hogy versenyképesek maradjanak a piacon²;
- K. mivel az uniós polgárok 79 %-a szerint a gyártóktól meg kell követelni, hogy könnyítsék meg a digitális eszközök javítását vagy egyes alkatrészeik cseréjét³; mivel a kiváló minőségű termékek fokozzák az európai vállalkozások versenyképességét;
- L. mivel egy 2015 decemberében végzett felmérés⁴ feltárta, hogy a fogyasztók 59 %-a nem tudja, hogy az EU-ban a jótállási időszak legalább két évig tart; mivel a fogyasztóknak a jótállási kötelezettségre vonatkozó, már meglévő, magas szintű jogokkal kapcsolatos ismeretei javíthatók lennének, és egy ilyen javulás hozzájárulhatna a termékek fenntarthatóbb kezeléséhez;
- M. mivel az elektronikus kereskedelem mennyiségének növekedése szükségessé tette, hogy jobban ellenőrizték a harmadik országokból érkező termékek és szolgáltatások uniós környezetvédelmi és biztonsági előírásoknak, valamint fogyasztói jogoknak való megfelelését;
- N. mivel a fenntartható egységes piac hatékony piacfelügyeletet igényel e szabályok megfelelő végrehajtásának biztosítása érdekében, amelyben a piacfelügyelet és a vámhatóságok kulcsszerepet játszanak;
- O. mivel a javítás és az újrafelhasználás kultúrájának ösztönzése, valamint a használt cikkek piacába vetett bizalom növelése gazdasági és társadalmi lehetőségek forrása lehet, munkahelyeket teremthet, és bizonyos körülmények között ösztönözheti az ipar versenyképességét; mivel bizonyos esetekben akadályok gátolják a fogyasztókat abban, hogy a javítás mellett döntsenek, például a pótalkatrészekhez való hozzáférés, a

¹ HL C 334., 2018.9.19., 60. o.

² HL C 334., 2018.9.19., 60. o., S. preambulumbekkezdés.

³ Az Eurobarométer 503. sz., 2019. decemberi tematikus felmérése: „Attitudes towards the impact of digitalisation on daily lives” (A digitalizáció mindennapi életre gyakorolt hatásával kapcsolatos attitűdök).

⁴ A Bizottság megbízásából 2015 decemberében végzett felmérés, melynek címe: „Fogyasztói piaci tanulmány a fogyasztók számára nyújtott jogi és kereskedelmi garanciák működéséről az EU-ban”.

szabványosítás és az interoperabilitás, illetve a szervizszolgáltatások hiánya; mivel ez negatív hatással van a javítási ágazatra;

- P. mivel egy Eurobarométer-felmérés¹ szerint az uniós polgárok 77 %-a inkább megjavítaná eszközét, minthogy kicserélje azt; mivel a szervizelést végző vállalkozások helyi munkahelyek és egyedi know-how forrásai lehetnek Európában;
- Q. mivel egy olyan terméktípus élettartamának meghosszabbítását, amelynek környezeti hatékonyságában jelentős javulás tapasztalható, egyensúlyba kell hozni a továbbfejlesztett termékek elterjedésével, és ezért nem szabad késleltetni az olyan innovatív technológiák bevezetését, amelyek jelentős környezeti haszonnal járhatnak;
- R. mivel a fokozódó digitalizáció új csatornákat biztosít társadalmaink számára az információmegosztáshoz, és hozzájárul a felelősségen, az átláthatóságon, az információmegosztáson és az erőforrások hatékonyabb felhasználásán alapuló, fenntartható piac kialakításához;
- S. mivel az online platformok jobban eleget tehetnének arra vonatkozó felelősségüknek, hogy az általuk kínált termékekkel és szolgáltatásokkal kapcsolatban megbízható információkat szolgáltatassanak a fogyasztók számára;
- T. mivel a digitális ágazat hozzájárul az innovációhoz és a fenntartható gazdaság előmozdításához; mivel az ágazat infrastruktúrájának energia- és erőforrás-fogyasztása tekintetében foglalkozni kell a környezetre gyakorolt hatással; mivel a csomagolás és a szállítás fenntarthatóbb eszközei elengedhetetlenek a körforgásos gazdaság létrehozásához;
- U. mivel a zöld és fenntartható közbeszerzés olyan stratégiai eszköz, amely más fontos szakpolitikákkal együtt hozzájárulhat Európa ipari átalakulásához, valamint az európai ipar ellenálló képességének és nyitott stratégiai autonómiájának megerősítéséhez; mivel a fenntartható közbeszerzés stratégiai alkalmazása előnyös lehet mind a vállalkozások, mind a fogyasztók számára, mivel növeli a fenntartható áruk iránti keresletet és azok kínálatát, valamint költséghatékonyabbá és vonzóvá teszi ezeket a termékeket a fogyasztók számára;
- V. mivel a környezetbarát jellegre vonatkozó félrevezető állításokat és a „zöldrefestési gyakorlatokat” hatékony módszerekkel kell kezelni, ideértve az ilyen állítások igazolásának módját is;
- W. mivel a reklám hatással van a fogyasztás szintjére és a fogyasztási szerkezetre; mivel a reklámok segíthetik a vállalkozásokat és a fogyasztókat abban, hogy megalapozott és fenntartható döntéseket hozzanak;
- 1. üdvözli a Bizottság körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési tervét, és azt a kinyilvánított szándékot, hogy népszerűsítsék a könnyebben javítható, újrafelhasználható és újrafeldolgozható tartós termékeket, miközben lépéseket tesznek annak érdekében is, hogy támogassák a fogyasztókat ebben az átállásban;

¹ Az Eurobarométer 2014. júniusi, 388. sz. gyorsfelmérése: „Az európaiak hozzáállása a hulladékgazdálkodáshoz és az erőforrás-hatékonysághoz”.

2. hangsúlyozza, hogy minden fenntartható egységes piaci stratégiának méltányos, kiegyensúlyozott és arányos módon kell ötvöznie a fenntarthatóság, a fogyasztóvédelem és a magas versenyképességű szociális piacgazdaság elvét; hangsúlyozza, hogy minden lehetséges szabályozási intézkedésnek ezeken az elveken kell alapulnia, környezetvédelmi szempontból költséghatékonynak kell lennie, és mind a vállalkozások, mind a fogyasztók számára előnyösnek kell lennie annak érdekében, hogy felkarolják a zöld átállás ügyét a belső piacon; hangsúlyozza, hogy a szabályozási intézkedéseknek versenyelőnyt kell teremteniük az európai vállalkozások számára, nem róhatnak rájuk aránytalan pénzügyi terhet, elő kell mozdítaniuk az innovációt és ösztönözniük kell a fenntartható technológiákba való beruházásokat, továbbá erősíteniük kell az európai versenyképességet és végső soron a fogyasztóvédelmet; rámutat, hogy minden tervezett szabályozási intézkedést hatásvizsgálatnak kell kísérnie, és ezeknek mindig figyelembe kell venniük a piaci fejleményeket és a fogyasztók igényeit;
3. felhívja a Bizottságot, hogy mutasson határozott politikai ambíciót a soron következő vonatkozó javaslatok – például „a fogyasztók felkészítése a zöld átállásra” és a fenntartható termékpolitikára vonatkozó kezdeményezés – kidolgozása, elfogadása és végrehajtása során, amelyeket teljes mértékben össze kell hangolni az EU éghajlat-politikai és egyéb környezetvédelmi célkitűzéseivel az értékláncok körforgásos jellegének, az erőforrás-hatékonyságnak és a másodlagos nyersanyagok felhasználásának javítása, a hulladékkeletkezés minimalizálása és a mérgező anyagoktól mentes körforgásos gazdaság megvalósítása érdekében; hangsúlyozza a meglévő kötelezettségek és normák időben történő végrehajtásának és betartásának fontosságát; sürgeti a Bizottságot, hogy ne halassa tovább ezeket;
4. hangsúlyozza, hogy a jól működő egységes piac az EU zöld és digitális átállásának hatékony eszköze, többek között a globalizált gazdaságban betöltött szerepe tekintetében; kiemeli, hogy az egységes piac kiteljesítése és elmélyítése – többek között a meglévő jogszabályok hatékony végrehajtása és a fennmaradó indokolatlan és aránytalan akadályok kezelése révén – előfeltétele annak, hogy az EU-ban megvalósuljon a fenntarthatóbb termelés és fogyasztás; felszólít a belső piac átlátható irányítására, valamint hatékonyabb és jobb nyomon követésre; úgy véli, hogy a fenntarthatóbb egységes piaci jogi keretnek elő kell mozdítania az innovációt és a fenntartható technológia fejlesztését, ösztönöznie kell a vállalatokat a fenntarthatóbb üzleti modellekre való átállásra, és ezáltal hozzá kell járulnia a fenntartható gazdasági fellendüléshez;
5. hangsúlyozza, hogy a fenntartható fogyasztás együtt jár a fenntartható termeléssel, és hogy a gazdasági szereplőket ösztönözni kell arra, hogy a termékek és szolgáltatások tartósságát a tervezési szakasztól kezdve, illetve a belső piacon történő forgalomba hozatalukkor vagy a szolgáltatások nyújtásakor vegyék figyelembe annak érdekében, hogy biztonságos, fenntartható, költséghatékony és vonzó választási lehetőségeket biztosítsanak a fogyasztók számára; felhívja a Bizottságot, hogy javasoljon olyan intézkedéseket, amelyek különbséget tesznek az egyes termékkategóriák között és a jelentős környezeti hatással járó ágazatok tekintetében, ami javítani fogja a termékek tartósságát, beleértve becsült élettartamukat, újrafelhasználhatóságukat, korszerűsíthetőségüket, javíthatóságukat és újrafeldolgozhatóságukat;

Fogyasztói jogok és küzdelem a tervezett elavulás ellen

6. felhívja a Bizottságot, hogy a vállalkozások és a fogyasztók támogatása, valamint a fenntartható termelési és fogyasztási minták ösztönzése érdekében az érdekelt felekkel konzultálva dolgozzon ki átfogó stratégiát, amely a termékkategóriák közötti különbségtételt célzó intézkedéseket tartalmaz és figyelembe veszi a piaci és technológiai fejleményeket; megjegyzi, hogy ennek a stratégiának a következő intézkedéseket kell tartalmaznia:
- a) határozza meg a szerződéskötést megelőzően nyújtandó tájékoztatást a termék becsült élettartamáról (amelyet években és/vagy használati ciklusokban kell kifejezni, és a termék forgalomba hozatala előtt objektív és szabványosított módszerrel kell meghatározni, amely többek között a valós használati feltételeken, valamint a használat intenzitásában és a természeti tényezőkben mutatkozó különbségeken alapul) és javíthatóságáról, szem előtt tartva, hogy ezeket az információkat világos és érthető módon kell biztosítani a fogyasztók megtévesztésének és információkkal való túlterhelésének elkerülése érdekében, és hogy ez legyen a termék egyik fő jellemzője a 2011/83/EU és a 2005/29/EK irányelv értelmében,
 - b) kötelező címkézés kidolgozása és bevezetése annak érdekében, hogy a fogyasztók a vásárlás időpontjában egyértelmű, azonnal látható és könnyen érthető tájékoztatást kapjanak a termék becsült élettartamáról és javíthatóságáról; hangsúlyozza, hogy ezt a címkézési rendszert valamennyi érdekelt fél bevonásával kell kialakítani, harmonizált kutatáson alapuló és átlátható szabványok alapján, a negatív környezeti hatások csökkentésének és a fogyasztók védelmének relevanciáját, arányosságát és hatékonyságát bizonyító hatásvizsgálatokat követve; úgy véli, hogy ennek a címkézésnek magában kell foglalnia a tartósságra és a javíthatóságra vonatkozó információkat, például a javíthatósági pontszámot, és környezetvédelmi teljesítménymutató formáját öltheti, amely termékkategóriánként a termékek teljes életciklusa során számos kritériumot figyelembe vesz;
 - c) erősítse meg az uniós ökocímke szerepét az iparban való alkalmazásának, valamint a fogyasztók tudatosságának növelése érdekében;
 - d) költség-/környezetvédelmi hatékonysági elemzés alapján mérje fel, hogy mely termékkategóriák alkalmasak a leginkább arra, hogy fogyasztásmérővel lássák el őket, a fogyasztók tájékoztatásának és a termékkarbantartásnak a javítása, a termékek hosszú távú használatának az újrafelhasználás megkönnyítésével történő ösztönzése, valamint az újrafelhasználás és a használt termékekkel kapcsolatos üzleti modellek ösztönzése céljából;
 - e) az (EU) 2019/771 irányelv felülvizsgálatának előkészítése céljából értékelje, hogy a jótállás időtartamát miként lehetne jobban összhangba hozni egy adott termékkategória becsült élettartamával, valamint hogy a meg nem felelés esetén a fordított bizonyítási teher időszakának meghosszabbítása hogyan növelné a fogyasztók és a vállalkozások lehetőségét arra, hogy fenntartható döntéseket hozzanak; kéri, hogy ebben a hatásvizsgálatban vegyék figyelembe az ilyen lehetséges meghosszabbításoknak az árakra, a termékek várható élettartamára, a kereskedelmi garanciarendszerekre és a független javítási szolgáltatásokra gyakorolt lehetséges hatásait;

- f) az (EU) 2019/771 irányelv felülvizsgálatának előkészítése érdekében tanulmányozza annak megvalósíthatóságát, hogy az eladók gyártókkal szembeni pozícióját megerősítsék egy közös gyártói-eladói felelősségi mechanizmusnak a jogi garanciarendszer keretében történő bevezetése révén;
 - g) kezelje a termékek korai elavulást azáltal, hogy fontolóra veszi a 2005/29/EK irányelv I. mellékletében szereplő jegyzék kiegészítését azokkal a gyakorlatokkal, amelyek lerövidítik a termék élettartamát, a termék helyettesítési arányának növelése és a termékek, köztük a szoftverek javíthatóságának indokolatlan korlátozása érdekében; hangsúlyozza, hogy ezeket a gyakorlatokat objektív és közös fogalom meghatározás alapján egyértelműen meg kell határozni, figyelembe véve valamennyi érdekelt fél, például a kutatóintézetek, valamint a fogyasztói, üzleti és környezetvédelmi szervezetek értékelését;
7. hangsúlyozza, hogy a digitális elemeket tartalmazó áruk különös figyelmet igényelnek, és hogy az (EU) 2019/771 irányelv 2024-ig elvégzendő felülvizsgálata során a következő elemeket kell figyelembe venni:
- a) a korrekciós frissítéseknek – azaz biztonsági és megfelelőségi frissítéseknek – az eszköz becsült élettartama alatt, termékkategóriánként folytatódniuk kell,
 - b) a korrekciós frissítéseket el kell különíteni a fejlesztést szolgáló frissítésektől, amelyeknek visszafordíthatónak kell lenniük, és a frissítések soha nem csökkenthetik az áruk teljesítményét vagy reagálóképességét,
 - c) az eladónak a vásárlás időpontjában tájékoztatnia kell a fogyasztókat arról az időszakról, amely alatt az áruk megvásárlásakor szállított szoftverhez várhatóan még készülnek frissítések, oly módon, hogy az összeegyeztethető legyen az innovációval és az esetleges jövőbeli piaci fejleményekkel, valamint azok sajátosságairól és az eszköz teljesítményére gyakorolt hatásokról annak biztosítása érdekében, hogy az áruk megőrizzék megfelelőségüket és biztonságukat;
8. hangsúlyozza, hogy szükség van egyszerű, hatékony és végrehajtható jogorvoslati lehetőségekre, a fogyasztók és a vállalkozások számára egyaránt; emlékeztet rá, hogy a fogyasztót megfelelően tájékoztatni kell jogairól és a jogorvoslati lehetőségekről; kéri, hogy a többéves pénzügyi keret egységes piacra vonatkozó programja keretében finanszírozzanak olyan intézkedéseket, amelyek célja az információhiány kezelése, valamint a fogyasztói, üzleti és környezetvédelmi szövetségek kezdeményezéseinek támogatása; úgy véli, hogy a tagállamoknak tájékoztató kampányokat kell folytatniuk a fogyasztóvédelem és a fogyasztói bizalom növelése érdekében, különösen a kiszolgáltatott csoportok körében, és felhívja a Bizottságot, hogy az egységes digitális ügyfélkapun keresztül nyújtson megfelelő tájékoztatást a fogyasztók számára az őket megillető jogokról; kiemeli, hogy a kkv-knak, a mikrovállalkozásoknak és az önálló vállalkozóknak célzott támogatásra, többek között pénzügyi támogatásra van szükségük a fogyasztóvédelem területén fennálló jogi kötelezettségeik megismerése és teljesítése érdekében;
9. megjegyzi, hogy az egységes piacon forgalomba hozott számos termék, különösen az online piacterek révén értékesített és az EU-n kívülről importált bizonyos termékek nem felelnek meg a termékbiztonságra és a fenntarthatósági követelményekre vonatkozó uniós jogszabályoknak; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy sürgősen

tegyenek lépéseket annak érdekében, hogy egyenlő versenyfeltételeket biztosítsanak az uniós vállalatok és a nemzetközi versenytársak számára, valamint hogy jobb piacfelügyelet révén biztonságos és fenntartható termékeket biztosítsanak a fogyasztók számára, valamint az egész EU-ban azonos vámellenőrzési standardokat mind a hagyományos, mind az online vállalkozások számára; emlékeztet arra, hogy e feladat teljesítése érdekében a piacfelügyeleti hatóságokat az (EU) 2019/1020 rendelettel összhangban megfelelő pénzügyi, technikai, információs és emberi erőforrásokkal kell ellátni, ezért felkéri a tagállamokat, hogy gondoskodjanak erről, és a Bizottságot, hogy gondoskodjon a rendelet megfelelő végrehajtásáról; hangsúlyozza, hogy jelentősen fokozni kell a RAPEX-rendszer és az online piacterek és platformok közötti interakciót;

A javítások megkönnyítése

10. kéri, hogy a cserealkatrészek rendelkezésre állására, a szoftverfrissítésekre és a termék javíthatóságára vonatkozó alábbi információkat tegyék világos és könnyen olvasható módon elérhetővé a vásárláskor: a cserealkatrészek rendelkezésre állásának a beszerzés időpontjától számított becsült időtartama, a pótalkatrészek vásárláskori átlagára, az ajánlott várható szállítási és javítási idő, valamint adott esetben a javítási és karbantartási szolgáltatásokra vonatkozó információk; kéri továbbá ezen információk feltüntetését a termékdokumentációban, a leggyakrabban előforduló hibák összefoglalásával és azok kijavításának módjával együtt;
11. felhívja a Bizottságot, hogy vezesse be a fogyasztók „javításhoz való jogát” annak érdekében, hogy a javítások szisztematikussá, költséghatékonyabbá és vonzóvá váljanak, figyelembe véve a különböző termékkategóriák sajátosságait, a környezetbarát tervezésről szóló irányelv alapján számos háztartási készülék tekintetében már meghozott intézkedések mintájára:
 - a) biztosítva a javítási ágazat szereplőit, köztük a független javítóműhelyek és a fogyasztók számára a javítás és karbantartás elvégzéséhez szükséges javítási és karbantartási információkhoz való ingyenes hozzáférést, ideértve a diagnosztikai eszközökre, a pótalkatrészekre, a szoftvekre és a frissítésekre vonatkozó információkat is, szem előtt tartva a fogyasztók biztonságára vonatkozó követelményeket, az (EU) 2016/943 irányelv sérelme nélkül,
 - b) ösztönözve a pótalkatrészek szabványosítását az interoperabilitás érdekében, tiszteletben tartva a termékbiztonság követelményeit és lehetővé téve az innovációt;
 - c) megállapítva a cserealkatrészek rendelkezésre állásának minimális, kötelező időszakát, amely tükrözi a termék becsült élettartamát a termék utolsó példányának forgalomba hozatalát követően, valamint termékkategóriánként ésszerű maximális szállítási időt állapítva meg a pótalkatrészek rendelkezésre bocsátására, a 2019. október 1-jén elfogadott környezettudatos tervezésre vonatkozó végrehajtási rendeletekkel összhangban, amelyeket ki kell terjeszteni a termékek szélesebb körére,
 - d) biztosítva, hogy a pótalkatrész ára a teljes termék árához viszonyítva ésszerű és ezért költséghatékony legyen, és hogy a független és hivatalos javítóműhelyek, valamint a fogyasztók tisztességtelen akadályok nélkül hozzáférjenek a szükséges pótalkatrészekhez,

- e) az (EU) 2019/771 irányelv felülvizsgálatának előkészítése során a cserével szemben a termék javítását ösztönözve a szavatosság meghosszabbítása vagy a javítást választó fogyasztók számára a szavatossági időszakok újratekintése révén, valamint a fogyasztókra és a vállalkozásokra vonatkozó költséghatékonysági elemzés fényében, továbbá biztosítva, hogy az eladók mindig tájékoztassák a fogyasztókat a javítás lehetőségéről és a kapcsolódó jótállási jogokról,
- f) értékelve, hogy miként lehetne megkönnyíteni a javításokat azáltal, hogy az (EU) 2019/771 irányelv felülvizsgálatának előkészítése során, uniós szinten jogi garanciát hoznak létre a szakszerviz által kicserélt alkatrészekre, amennyiben az árukra már nem vonatkozik jogi vagy kereskedelmi garancia,
- g) támogatva a tagállamokat abban, hogy hozzanak létre olyan ösztönzőket, mint például a „kézműves bónusz”, amely elősegíti a javításokat – különösen a jótállási kötelezettség lejártát követően – a bizonyos javításokat hivatalos/független szervizek révén elvégző fogyasztók számára;

Átfogó stratégia az újrafelhasználás kultúrájának meghonosítása érdekében

12. üdvözlö, hogy a Bizottság fontolóra vette az eladatlan vagy a szavatosságukat megőrző áruk üzembesz állapotban való megsemmisítésének megakadályozására irányuló kötelező intézkedések bevezetését és az újrafelhasználásra vonatkozó számszerűsített célok megállapítását, többek között a hulladékokról szóló keretirányelvnek, valamint a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló irányelvnek megfelelő betétdíjas rendszerek bevezetése révén; hangsúlyozza, hogy elsőbbségi hozzáférést kell biztosítani a hulladéklerakókhoz az új fenntartható üzleti modellek számára, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy továbbra is ösztönözzék a fenntartható hulladékgazdálkodást; hangsúlyozza egy olyan stratégia szükségességét, amely megvizsgálja és kezeli a javítás, a viszonteladás, az újrafelhasználás és az adományozás jogi akadályait az erőforrások hatékonyabb és fenntarthatóbb felhasználásának biztosítása, valamint a másodlagos nyersanyagok belső piacának megerősítése érdekében, a hulladékszállításról szóló 1013/2006/EK rendelet rendelkezéseinek sérelme nélkül, többek között a fokozott szabványosítás révén;
13. hangsúlyozza, hogy fontos fellendíteni a körforgásos és fenntartható gazdasági modelleket, amelyek minimalizálják a termékek megsemmisítését, és elősegítik a javításokat és az újrafelhasználást; felhívja a Bizottságot, hogy ösztönözze az ilyen modellek használatát, megőrizve azok költséghatékonyságát és vonzerejét, valamint garantálva a fogyasztóvédelem magas szintjét, továbbá ösztönözze a tagállamokat, hogy a fogyasztók és a vállalkozások számára szervezett oktatási kampányok és képzések révén hívják fel a figyelmet ezekre a modellekre; hangsúlyozza a kutatási és fejlesztési beruházások fontosságát ezen a területen;
14. hangsúlyozza a vállalatok által a javításra való hajlandóság csökkentése érdekében alkalmazott gyakorlatokat, amelyek korlátozzák a javításhoz való jogot, és szűkítik a fogyasztók javítási lehetőségeit; felhív egyrészt a szellemi tulajdon-jog érvényesítését védő, másrészt a független javítóknak hatékony támogatást nyújtó kiegyensúlyozott megközelítés alkalmazására a fogyasztók választási lehetőségeinek elősegítése és az általánosan fenntartható egységes piac megvalósítása érdekében;

15. hangsúlyozza, hogy szükséges használt áruk vásárlására irányuló ösztönzőket teremteni a fogyasztók számára; hangsúlyozza, hogy a jótállás átruházása egy, még jótállás alá tartozó termék újraeladása esetén növelné a fogyasztói bizalmat ezen a piacon; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogy az első vevő garanciája milyen mértékben volna átruházható további vevőkre későbbi értékesítések esetén, különösen a digitális termékűtlelvel összefüggésében; felszólít továbbá annak értékelésére, hogy szükséges-e az (EU) 2019/771 irányelvben előírt jótállási rendszer hatálya alá tartozó használt termékekre vonatkozó kivételi záradék felülvizsgálata az irányelv felülvizsgálata során, a használt termékek újraeladásán és újrafelhasználásán alapú üzleti modellekre gyakorolt lehetséges hatások vizsgálatát követően;
16. kéri a felújított és feljavított áruk egyértelmű meghatározását, valamint az ilyen árukra vonatkozó kiterjesztett kereskedelmi garanciák önkéntes rendszerének széles körű bevezetését az eredeti jogi garanciák kiegészítése és annak megakadályozása érdekében, hogy a fogyasztók jogellenes gyakorlatoknak legyenek kitéve;
17. hangsúlyozza, hogy a szolgáltatások egységes piacának kiteljesítése döntő módon hozzá fog járulni a fenntarthatóbb belső piacra való átálláshoz; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen további lépéseket a szolgáltatások jól működő belső piacának megvalósítása érdekében, továbbá hogy jelentős mértékben fokozza a meglévő jogszabályok végrehajtásának megerősítésére irányuló erőfeszítéseket;
18. kiemeli a szolgáltatói ágazat által a javítások és egyéb új üzleti modellek hozzáférhetőségének növelésében játszott szerepet; üdvözli különösen a fogyasztást a termék fizikai birtoklásától függetlenítő üzleti modellek kialakítását, amelyekben a termék funkciója kerül értékesítésre, ugyanakkor szorgalmazza a funkcionalitás gazdasága hatásainak és az esetleges visszahatásainak alapos elemzését mind a környezeti hatások, mind pedig a fogyasztókra és pénzügyi érdekeire gyakorolt hatások tekintetében; hangsúlyozza, hogy az internetalapú szolgáltatások fejlesztése, a marketing új formái (bérletek, lízingek, továbbá a termék, mint szolgáltatás stb.) és a szervizek rendelkezésre állása hozzájárulhat a termékek élettartamának meghosszabbításához, és növelheti a fogyasztók tudatosságát és bizalmát az ilyen termékek iránt; felhívja a Bizottságot, hogy az Egységes piac program és a többéves pénzügyi keret egyéb vonatkozó programjai keretében nyújtott célzott pénzügyi támogatás révén mozdítsa elő ezen új üzleti modellek kidolgozását;
19. felszólít olyan nemzeti tájékoztató kampányok és megfelelő mechanizmusok kidolgozására, amelyek arra ösztönzik a fogyasztókat, hogy a használt áruk javítása és használata révén hosszabbítsák meg a termékek élettartamát, valamint felhívják a figyelmet a fenntartható innovatív technológiák hozzáadott értékére; kéri a Bizottságot és a nemzeti hatóságokat, hogy támogassák a nemzeti és helyi szintű illetékes hatóságokat, valamint a vállalatokat és szövetségeket – technikai és pénzügyi szempontból egyaránt – a többéves pénzügyi keret egységes piacra vonatkozó programja keretében a fenti figyelemfelkeltő kampányok lefolytatásában;
20. felszólít valamennyi vállalatot és szervezetet, hogy környezeti teljesítményük javítása érdekében regisztrálják magukat az EU környezetvédelmi vezetési és hitelesítési (EMAS) rendszerében; érdeklődéssel várja a nem pénzügyi információk közzétételéről szóló irányelv közelgő felülvizsgálatát, amelynek nyomán jelentősen javulnia kell a vállalatok környezeti teljesítményére vonatkozó információk hozzáférhetőségének;

Digitális stratégia a fenntartható piac szolgálatában

21. üdvözli az intelligens körforgásos alkalmazások közös európai adatterének bejelentését, valamint a Bizottság azon törekvését, hogy digitális „termékútlevelet” alakítson ki a termék előállítási feltételeire, tartósságára, összetételére, az újrahasználatára, a javítására, a bontási lehetőségekre és az életciklus végi kezelésre vonatkozó információk nyomon követhetőségének és hozzáférhetőségének javítása érdekében, figyelembe véve az arányosság elvét és a vállalkozások költségeit, valamint különös figyelmet fordítva a kkv-k, a mikrovállalkozások és az önálló vállalkozók igényeire; kéri, hogy ezt az eszközt az ágazattal és a főbb érintettekkel való szoros együttműködésben alakítsák ki;
22. rámutat a digitális technológiák hozzájárulására az innovációhoz és a körforgásos gazdaság erősödéséhez; kéri a Bizottságot, hogy alakítson ki szabványokat és protokollokat az interoperábilis adatokhoz való hozzáférés és felhasználásuk tekintetében a vállalatok, beruházók és hatóságok közötti hatékony adatsere, valamint új, adatközpontú körforgásos üzleti lehetőségek lehetővé tétele érdekében; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy növeljék a fenntartható technológiák területén történő kutatások és innováció finanszírozását az új többéves pénzügyi terv keretében;
23. hangsúlyozza, hogy a digitális ágazat és az online fogyasztás jelentős környezeti hatással jár mind a javak előállítása, mind a szolgáltatásnyújtás tekintetében, és felhívja a Bizottságot annak vizsgálatára, hogy egy – a termékek életciklusának elemzésére támaszkodó – európai digitális fenntarthatósági index hogyan segítené elő a digitális technológiák fenntartható előállítását és fogyasztását; rámutat, hogy az ilyen környezeti hatások csökkentésére irányuló gyakorlatoknak – mint például a csomagolás csökkentése és a fenntarthatóbb csomagolás fejlesztése – a fenntartható egységes piacra irányuló stratégia részét kell képezniük;
24. hozzáteszi, hogy fel kell hívni a figyelmet a szükségtelen adatok, például a nem használt alkalmazások, fájlok, videók, fényképek és kéretlen levelek potenciális környezeti lábnyomára; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje a digitális gyakorlatok és infrastruktúra hatását szén- és környezeti lábnyomuk tekintetében, valamint a fogyasztói gyakorlatokra gyakorolt hatását, és vegyen fontolóra megfelelő intézkedéseket annak csökkentésére;
25. előírja, hogy a gyártási mennyiség és az elektronikus hulladékok csökkentése érdekében a Bizottság vegye figyelembe a Parlamentnek az egységes töltőrendszer bevezetésére vonatkozó határozatait;

A közhatóságok szükségszerű átalakulása

26. úgy véli, hogy az európai zöld megállapodással összhangban a közbeszerzést az uniós gazdaságélénkítési terv központi elemévé kell tenni a magánszektor innovációs erőfeszítéseinek és a közbeszerzési eljárások digitalizálási folyamatainak támogatása, valamint a fenntartható termelés és fogyasztás terjedését célzó megfelelő ösztönzők kialakítása révén; kéri, hogy kezeljék prioritásként a kisebb környezeti lábnyomú környezetbarát termékek és szolgáltatások iránti kereslet ösztönzését, valamint a társadalmi és környezetvédelmi kritériumok előmozdítását;

27. hangsúlyozza, hogy a fenntartható és klímasemleges gazdaságra való átállás során biztosítani kell a környezetbarát, szociális és innovatív közbeszerzések elterjedését, fenntarthatósági kritériumok és célok bevezetésével a közbeszerzési pályázatokban; e tekintetben emlékeztet a Bizottság azon kötelezettségvállalására, hogy ágazatspecifikus intézkedéseket tesz és a zöld közbeszerzésre vonatkozó iránymutatást nyújt a közbeszerzési jog jelenlegi keretének fenntartása mellett, és felhívja a Bizottságot, hogy legyen ambiciózus a tekintetben, hogy a közbeszerzéseknek alapesetben részét képezzék a fenntarthatósági kritériumok. hangsúlyozza a használt, újrafelhasznált, újrafeldolgozott és felújított termékek, valamint az alacsony energiafogyasztású szoftverprogramok támogatásának fontosságát a közbeszerzésre vonatkozó célértékek meghatározása révén; hangsúlyozza a közbeszerzési eljárások fenntarthatóságának átvilágítására szolgáló eszköz potenciális előnyeit annak biztosítása érdekében, hogy azok összeegyeztethetők legyenek az EU éghajlatváltozással kapcsolatos kötelezettségvállalásaival és megelőzzék a „zöldrefestés” eseteit;
28. hangsúlyozza, hogy a zöld és szociális közbeszerzés fontos szerepet játszhat az ellátási láncok lerövidítésében, a harmadik országoktól való függés csökkentésében és a fenntarthatóság előmozdításában olyan kulcsfontosságú ágazatokban, mint a gyógyszeripar, az energetikai ágazat és az élelmiszeripar; felszólít a harmadik országokkal folytatott közbeszerzések terén a tényleges viszonyosságra, valamint a kkv-k és a szociális gazdasági vállalkozások közbeszerzéshez való megfelelő hozzáféréseinek biztosítására, többek között preferenciális odaítélési kritériumok bevezetésével;
29. felhívja a tagállamokat, hogy a fenntartható beszerzés érdekében használják ki a meglévő uniós rendszereket, és e tekintetben kéri a Bizottságot, hogy javítsa iránymutatásait, és járjon elől jó példával a beszerzésük környezeti hatásaira vonatkozó célok és statisztikák közzétételével; felszólít továbbá az uniós intézmények és a tagállamok jelentéstételi kötelezettségének bevezetésére a fenntartható közbeszerzés tekintetében, indokolatlan adminisztratív terhek teremtése nélkül és a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása mellett;

Felelős marketing- és reklámtevékenység

30. rámutat arra, hogy a fogyasztók az online és offline termékek és szolgáltatások környezetvédelmi jellemzőire vonatkozó félrevezető állításokkal szembesülnek; ezért javasolja, hogy egy termék vagy szolgáltatás forgalomba hozatala előtt végezzék el a gyártók és forgalmazók által a környezetbarát jellemzőkről tett állítások hatékony nyomon követését, és hogy a közelmúltban módosított 2005/29/EK irányelvet proaktív intézkedések révén hajtsák végre a megtévesztő gyakorlatok leküzdése érdekében; felszólítja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki a fenti irányelv egységes végrehajtására vonatkozó frissített iránymutatást a környezeti hatásokra vonatkozó állítások tekintetében, valamint a iránymutatás nyújtása érdekében a piacfelügyeleti hatóságok számára;
31. egyértelmű iránymutatások és szabványok kidolgozását kéri a környezetbarát jellegre vonatkozó állításokra és kötelezettségvállalásokra vonatkozóan, amelyek megbízhatóbb ökcímke-tanúsítványokat eredményeznek, és üdvözli a környezetbarát jellegre vonatkozó állítások alátámasztásáról szóló, bejelentett jogalkotási javaslatot; javasolja annak felmérését, hogy szükség van-e egy olyan nyilvános európai nyilvántartás létrehozására, amely tartalmazza a környezetbarát jellegre vonatkozó engedélyezett és tiltott állításokat, valamint az állítás érvényesítéséhez szükséges feltételeket és

lépéseket; hozzáteszi, hogy az átlátható, elszámoltatható és pontos tájékoztatás növeli a fogyasztók termékekbe és piacokba vetett bizalmát, ami végső soron fenntarthatóbb fogyasztáshoz vezet;

32. megjegyzi, hogy a reklámok hatással vannak a fogyasztás szintjére és mintáira, és fenntartható döntésekre kellene ösztönözniük a vállalkozásokat és fogyasztókat; hangsúlyozza az olyan felelősségteljes reklámok fontosságát, amelyek tiszteletben tartják a környezettel és fogyasztók egészségével kapcsolatos nyilvános szabványokat; hangsúlyozza, hogy a megtévesztő reklám elleni küzdelmet szolgáló jelenlegi szabályozási keret megerősítheti a fogyasztóvédelmet, különösen a kiszolgáltatottnak tekintett fogyasztói csoportok esetében, és ösztönözheti a fenntartható termelést és fogyasztást;

o

o o

33. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.